

Uzasadnienie

W związku z podjęciem przez Radę Ministrów uchwały w sprawie Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2008 r. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych”, niniejszy projekt rozporządzenia określa szczegółowe zasady realizacji tego programu oraz warunki i tryb przyznania dotacji na jego realizację.

Projektodawcami i realizatorami programów mogą być jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje, o których mowa w art. 3 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.).

Programy powinny spełniać warunki określone w § 3 projektu rozporządzenia, w szczególności koncentrować się na przynajmniej dwóch spośród następujących celów:

- 1) zwiększenie liczby zajęć edukacyjno-opiekuńczych dla dzieci w wieku przedszkolnym;
- 2) wzmocnienie funkcji wychowawczej i opiekuńczej szkoły, rodziny oraz środowiska lokalnego,
- 3) opracowanie i wdrożenie regionalnych lub lokalnych programów wyrównywania szans edukacyjnych skoncentrowanych na podwyższaniu jakości funkcjonowania systemu oświaty przez wprowadzenie rozwiązań zwiększających efektywność kształcenia i wychowania;
- 4) zagospodarowanie czasu wolnego uczniów, w formach promujących aktywny i zdrowy tryb życia, oraz organizowanie zajęć rozwijających zainteresowania i zdolności, w tym dodatkowych zajęć sportowych pozaszkolnych i pozalekcyjnych;
- 5) wyrównywanie szans edukacyjnych, kulturowych i społecznych uczniów niepełnosprawnych;
- 6) zapobieganie powstawaniu zjawiska agresji i patologii wśród dzieci i młodzieży.

W projekcie rozporządzenia określono też procedurę ogłaszania konkursów na realizację programów.

Konkurs przeprowadza wojewoda. W ogłoszeniu o konkursie wojewoda określa szczegółowe zasady konkursu, zgodnie z § 4 projektu rozporządzenia.

Do oceny zgłoszonych wniosków wojewoda powołuje zespół, składający się z co najmniej 4 osób, w tym co najmniej po jednym przedstawicielu wojewody i kuratora oświaty. Zespół dokonuje oceny wniosków pod względem formalnym, merytorycznym i finansowym. Na podstawie oceny zespół przygotowuje listę programów, wraz z wysokością przyznanego dofinansowania na każdy program, uwzględniając wielkość środków przekazanych wojewodzie na dofinansowanie programów. Listę realizatorów programów wojewoda przekazuje do wiadomości Ministerstwa Edukacji Narodowej i właściwego marszałka województwa.

W przypadku niewykorzystania całości środków przyznanych na realizację programu istnieje możliwość przeprowadzenia przez wojewodę ponownych konkursów. Pozwoli to na efektywne wykorzystanie całości środków oraz na przystąpienie do konkursów podmiotów, które nie złożyły oferty w ramach pierwszych konkursów.

Zgodnie z § 6 ust. 8 projektu rozporządzenia podmiot, któremu przyznano dofinansowanie programu, podaje do publicznej wiadomości zakres świadczeń o charakterze edukacyjnym dla uczniów, przyjętych do realizacji i dostępnych dla beneficjenta końcowego.

Dofinansowanie realizacji programów przyznaje wojewoda w formie dotacji. Dotację przyznaje się w wysokości 70% środków niezbędnych do realizacji programu, z zastrzeżeniem, że łączna kwota dotacji przyznanych przez wojewodę nie może przekraczać wysokości środków przeznaczonych na dofinansowanie programów, będących w dyspozycji wojewody. Realizatorzy programu mogą przeznaczyć nie więcej niż 5% środków z dotacji otrzymanej na realizację programu, na jego obsługę i nie więcej niż 20% na zakupy wyposażenia niezbędnego do realizacji programu, pod warunkiem, że zadeklaruje on trwałość jego realizacji w kolejnym okresie, bez pozyskania dotacji. W ramach ww. środków nie mogą być jednakże kupowane środki trwałe oraz podejmowanie działania o charakterze inwestycyjnym. Pozostałe 30% środków stanowią środki własne realizatora programu, z czego wkład finansowy nie może stanowić mniej niż 50% deklarowanego wkładu własnego.

Minister Finansów przekazuje wojewodzie środki na realizację Rządowego programu wyrównywania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży w 2008 r. „Aktywizacja jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych” w wysokości, w jakiej planowane jest udzielenie dofinansowania, uwzględniając limit środków dla województwa.

Po zakończeniu programu, jego realizator sporządza sprawozdanie merytoryczne i finansowe. Wojewoda przekazuje ministrowi właściwemu do spraw oświaty i wychowania zbiorczą informację merytoryczną i finansową o zrealizowanych programach, uwzględniając m.in.:

- 1) liczbę uczniów poszczególnych typów szkół, którym przyznano pomoc;
- 2) formy przyznanej pomocy.

Przedmiot projektowanych regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Wskazanie podmiotów, na które oddziałuje akt normatywny.

Rozporządzenie jest skierowane do jednostek samorządu terytorialnego oraz organizacji, które w okresie trwania programu zdecydują się na wdrożenie rozwiązań służących lepszemu rozwojowi edukacyjnemu uczniów.

Wprowadzane przepisy pozwolą na objęcie działaniami edukacyjnymi w formie zajęć pozalekcyjnych i zajęć pozaszkolnych dzieci i młodzieży, poprzez wspieranie w tym zakresie działań jednostek samorządu terytorialnego i organizacji. Przewiduje się, że podmioty te przygotowują programy pomocy edukacyjnej, które po zatwierdzeniu zostaną dofinansowane z budżetu państwa. Zaangażowanie finansowe jednostek samorządu terytorialnego lub organizacji, obok wkładu finansowego, może także polegać na wniesieniu wkładu rzeczowego, usług oraz działań opartych na wolontariacie. Program będzie realizowany w 2008 roku.

Proponowane rozwiązania oddziaływać będą także na podmioty uczestniczące w realizacji programu, tj. wojewodę, kuratora oświaty, jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje.

Dzięki realizacji programu „Aktywizacja i wspieranie jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych w 2007 r.” dodatkową pomocą o charakterze edukacyjnym objęto ok. 970 tys. uczniów. Spośród oferty różnorodnych zajęć zorganizowane zostały m.in. zajęcia logopedyczne, zajęcia pozalekcyjne, warsztaty teatralne, grupy taneczne, wycieczki dydaktyczne, programy terapeutyczne, zajęcia z języków obcych, dodatkowe zajęcia o charakterze sportowym, plastycznym i muzycznym, zajęcia o charakterze psychologiczno-pedagogicznym, koła przedmiotowe, wycieczki krajoznawcze. Program spotkał się z szerokim zainteresowaniem jednostek samorządu terytorialnego i organizacji pozarządowych. Wykorzystano ponad 90% środków przeznaczonych na realizację zadania.

W realizacji programu, oprócz jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych oraz kuratoriów oświaty aktywnie uczestniczyli nauczyciele i rodzice uczniów. Dzięki programowi rodzice dowiadywali się o dodatkowych możliwościach rozwoju dziecka, o jego potrzebach edukacyjnych, nawiązywali współpracę z jednostkami samorządu terytorialnego oraz zacieśniali współpracę ze szkołami.

2. Konsultacje społeczne.

Projekt rozporządzenia do konsultacji społecznych otrzymali:

- 1) Chrześcijański Związek Zawodowy „Solidarność im. ks. Jerzego Popiełuszki”;
- 2) Zarząd Główny Związku Nauczycielstwa Polskiego;
- 3) Sekcja Krajowa Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność”;
- 4) Wolny Związek Zawodowy „Sierpień 80” Komisja Krajowa;
- 5) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność 80”;
- 6) Związek Zawodowy „Rada Poradnictwa”;
- 7) Zarząd Krajowego Związku Zawodowego Nauczycieli Szkół Leśnych w Polsce;
- 8) Związek Zawodowy Pracowników Oświaty i Wychowania „Oświata”;
- 9) Krajowa Sekcja Oświaty NSZZ „Solidarność 80”;
- 10) Sekretariat Konferencji Episkopatu Polski;
- 11) Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Pracowników Schronisk dla Nieletnich i Zakładów Poprawczych;
- 12) Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych;
- 13) Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”;
- 14) Konfederacja Pracodawców Polskich;
- 15) Polska Konfederacja Pracodawców Prywatnych „Lewiatan”;
- 16) Związek Rzemiosła Polskiego;
- 17) Business Centre Club - Związek Pracodawców;
- 18) Konfederacja Stowarzyszeń Nauczycielskich;
- 19) Polski Związek Logopedów;
- 20) Społeczne Towarzystwo Oświatowe;
- 21) Krajowe Forum Oświaty Niepublicznej;
- 22) Zarząd Główny Związku Zakładów Doskonalenia Zawodowego;
- 23) Towarzystwo Wiedzy Powszechnej;
- 24) Krajowe Porozumienie Rodziców i Rad Rodziców;
- 25) Ogólnopolskie Stowarzyszenie Kadry Kierowniczej Oświaty;

- 26) Rada Pomocy Społecznej;
- 27) Rada Działalności Pożytku Publicznego.

Projekt został także skierowany do zaopiniowania przez stronę samorządową Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego.

3. Wpływ regulacji na dochody i wydatki budżetu państwa i budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Na realizację programu przeznaczona jest 82 mln zł z budżetu państwa na 2008 rok ze środków zaplanowanych w rezerwie celowej Nr 35 „Dofinansowanie Narodowego Programu Stypendialnego”, w tym 100 000 zł przeznaczona jest na promocję i obsługę programu. Zakłada się, że jednostki samorządu terytorialnego oraz organizacje zaangażują środki własne. Za środki własne uważany będzie wkład finansowy (stanowiący nie mniej niż 50% deklarowanego wkładu własnego), wkład rzeczowy, a także wkład osobowy (usługi oraz działania oparte na wolontariacie). Do każdego z trzydziestu groszy przeznaczonych ze środków własnych przez jednostkę samorządu terytorialnego lub organizację na realizację przyjętego programu dokładane będzie siedemdziesiąt groszy z budżetu państwa.

Środki niewykorzystane podlegają zwrotowi na zasadach przewidzianych w ustawie z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

4. Wpływ regulacji na rynek pracy.

Wprowadzane zmiany nie mają wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

Wprowadzane zmiany nie mają bezpośredniego wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na sytuację i rozwój regionalny.

Wprowadzane zmiany nie mają bezpośredniego wpływu na sytuację i rozwój regionalny.